ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА.

№ 100.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 16-го Декабря — 1838 — *Wilno. Piątek. 15-go Grudnia.*

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 5-го Декабря.

Вчера былъ тотъ вожделѣнный, торжественный день, въ который, по благословенію Всевышняго, нашъ Государь и Августѣйшая Его Супруга насладились неописанною радостью родительской нѣжности, обручивъ Первородную Дщерь Свою съ избраннымъ Ими и Ею, по внушенію истиннаго уваженія и по влеченію сердца, а не по расчетамъ политики и временныхъ видовъ. Нашему Государю, подавшему, при самомъ вступленіи Своемъ на Престолъ, примѣръ великодушнаго самоотверженія, первый и единственный во Всемірной Исторіи, Всевышняя Благость даровала возможность въ первомъ бракѣ дѣтей Его воспользоваться правами, которыя даны всякому изъ Его подданныхъ, и предоставлены немногимъ изъ Вѣнчанныхъ Главъ, внять гласу любви и склонности душевной. Россія велика, богата и могущественна; она не имѣетъ надобности въ новыхъ пріобрѣтеніяхъ; имѣетъ одно желаніе видѣть счастіе своего Монарха и Его Свѣтлаго Семейства, видѣть награду Ему отъ Бога за блага, которыя Онъ каждодневно, ежеминутно изливаетъ на любезныхъ Ему вѣрноподданныхъ, и это желаніе нынѣ вполнѣ совершается. Юный Герцогъ Лейхтенбергскій получаетъ руку Царственныя Дщери, и съ тѣмъ вмѣстѣ становится сыномъ Русскаго Царя и Россіи, которой Онъ отнынѣ посвящаетъ и жизнь, и сердце, и труды, оставаясь въ ней на службѣ Государя, Своего Отца, и не разлучая съ Родителями нѣжной дочери, которая не могла рѣшиться оставить дорогое отечество и возлюбленныхъ своихъ Родителей.

Громъ пушечныхъ выстрѣловъ съ Петербургской крѣпости возвѣстилъ намъ о благополучно совершившемся обрученіи. Лишь только смерклось, запылала во всемъ городѣ блистательная иллюминація. Толпы народа весело прогуливались по освѣщеннымъ улицамъ. Государю Императору благоугодно было посѣтить въ сей день Большой Театръ для того, чтобъ Петербургская публика, и кромѣ тѣхъ особъ, которыя имѣютъ пріѣздъ ко Двору, могла насладиться лицезрѣніемъ Высоко-Обрученной Четы, въ сей день торжества и общей радости. Всѣ мѣста театра наполнены были великолѣпно и роскошно одѣтыми, дамами и мужчинами въ парадныхъ мундирахъ и лентахъ. Взоры всѣхъ съ нетерпѣніемъ устремлены были на большую Императорскую ложу. Въ восемь часовъ общее движеніе зрителей возвѣстило о прибытіи Царской Фамиліи. Вступили въ ложу Государыня Императрица, Государь Императоръ, Великая Княжна Марія Николаевна съ Женихомъ Своимъ, Великая Княгиня Елена Павловна и Великій Князь Михаилъ Павловичъ. Всѣ зрители встали съ мѣстъ своихъ, и громъ радостныхъ рукоплесканій и усердныхъ кликовъ потрясъ своды залы. По общему требованію, оркестръ заигралъ народный гимнъ, въ продолженіе котораго радостные взоры всѣхъ присутствовавшихъ жадно вперились въ лики дражайшихъ Россіи Царственныхъ Особъ, и въ Ихъ глазахъ читали общее счастіе! Всѣ мы торжествовали семейный праздникъ, всѣ раздѣляли благородное, сер-

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, 5-go Grudnia.

Wczora był ten dzień pożądany, uroczysty, w którym, z błogosławieństwa Najwyższego, nasz Monarcha, i Najjaśniejsza Jego Małżonka, użyli w niepodobnej do opisania radości uczuć rodzicielskich, zaręczywszy Pierworodną Swą Córkę z wybranym przez Nich i przez Nią, z natchnienia prawdziwego szacunku i skłonności serca, nie zaś z rachunków polityki i czasowych widoków. Monarchę naszego, który, przy samém Swojém wstąpieniu na Tron, dał przykład wielkodusznego poświęcenia się, pierwszy i jedyny w Historyi Swiata, łaska Najwyższego udarowała możnością w pierwszém zawarciu związkow małżeńskich Jego dzieci, użyć praw, które są dane każdemu z Jego poddanych, i pozwolone nie wielu z Głów Koronowanych, usłuchać głosu miłości i serdecznej skłonności. Rossya jest wielka, bogata i potężna; ona nie ma potrzeby nowych nabytkow; ma jednę tylko żądzę widzieć szczęście swego Monarchy i Najjaśniejszej Jego Rodziny, widzieć Jego nagrodę od Boga za dobro, które codziennie, co chwilę zlewa na ukochanych Mu wiernych poddanych, i ta żądza zupełnie się dzisiaj spełnia. Młody Xiążę Leuchtenbergski otrzymuje rękę Córki Monarszej, i staje się przytém synem Ruskiego Monarchy i Rossyi, dla której odtąd poświęca on i życie, i serce i trudy, zostając w niej w służbie Cesarza, Swojego Ojca, i nie rozłączając z Rodzicami czułej córki, która nie mogła się odważyć opuścić drogą ojczyznę i ukochanych swoich Rodziców.

Huk wystrzałow działowych z twierdzy Petersburskiej, obwieścił nam o szczęśliwie dopełnionych zaręczynach. Zaledwo tylko zmierzchać poczęło, w całém mieście świetna zajaśniała illuminacya. Tłumy ludu wesoło przechadzały się po oświeconych ulicach. Cesarzowi Jego Mości podobało się odwiedzić w tym dniu Wielki Teatr dla tego, ażeby publiczność Petersburska, i oprócz tych osób, które mają wstęp do dworu, mogła cieszyć się z oglądania oblicza Wysoko-zaręczonej Pary, w tym dniu uroczystym i powszechnie radośnym. Wszystkie miejsca teatru napełnione były przez wspaniale i zbytkownie ubrane Damy, i męszczyzn w paradnych mundurach i wstęgach orderowych. Oczy wszystkich z niecierpliwością zwrócone były na wielką Cesarską lożę. O godzinie ósmej powszechny ruch widzow obwieścił o przybyciu Rodziny Cesarskiej. Weszli do loży Cesarzowa Jej Mość, Cesarz Jego Mość, Wielka Xiężniczka Marya Nikołajewna ze Swoim Oblubieńcem, Wielka Xiężna Helena Pawłówna i Wielki Xiąże Michal Pawłowicz. Wszyscy Spektatorowie powstali z miejsc swoich, a odgłos radośnego bicia w dłonie i serdecznych okrzykow rozległ się pod sklepieniami sali. Na powszechne żądanie, orkiestra zagrała hymn narodowy, w ciągu którego radośne spójrzenia wszystkich obecnych chciwie zwrócone były na oblicza najdroższych Rossyi Osob Panujących, i w Ich oczach powszechne wyczytywali uszczęśliwienie. Wszyscy obchodziliśmy familiyną uroczystość, wszyscy podzielaliśmy szlachetną, serdeczną ra-

дечное наслажденіе нашего общаго Отца, и изъ глубины сердецъ испрашивали Ему благословенія Божія въ счастіи родныхъ Его дѣтей за то счастіе, которымъ Онъ осыпаетъ нашихъ. Началось представленіе, но въ нынѣшній день великолѣпное зрѣлище, танцы самой Терпсихоры сдѣлались междудѣйствіемъ. Зрители ждали антрактовъ, чтобъ обратиться взорами и сердцами къ Царю и Его семейству, чтобъ собственными глазами увѣриться въ Его счастіи и удовольствіи. Какъ бы по безмолвному условію, понятному для всѣхъ, прекратились въ этотъ день движеніе и безпорядокъ, господствующіе въ междудѣйствіяхъ: тогда именно наступали тишина и вниманіе. По окончаніи спектакля, Августѣйшія Особы осчастливили публику благосклоннымъ привѣтомъ, и оставили театръ при громкихъ изъявленіяхъ единодушнаго восторга. (*С. П.*)

Высочайшимъ Именнымъ Указомъ, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами *Ордена Св. Владиміра 4-й степени*: Предсѣдатель Виленской Палаты Уголовнаго Суда, Коллежскій Совѣтникъ Иванъ *Калкатинъ*, и Предсѣдатель Виленской Палаты Гражданскаго Суда Гаспаръ *Биллевичъ*.

— Начальникомъ Грузинской Казенной Палаты Экспедиціи Всемилостивѣйше повелѣно быть состоящему при Главноуправляющемъ Грузіею, Чиновникомъ для особыхъ порученій, Коллежскому Совѣтнику *Безаку*.

— Мнѣніемъ Государственнаго Совѣта Высочайше конфирмованнымъ въ 21 день сего Ноября постановлено: при пріемѣ въ 1839 году податей и другихъ сборовъ, равно при расходованіи, считать золотой рубль въ *три рубля шестьдесятъ пять* копѣекъ, серебряный же какъ въ сихъ случаяхъ, такъ и при взиманіи пошлинъ съ привозныхъ и отпускныхъ товаровъ Россійскими Таможнями по Европейской и Азіатской торговлѣ, въ *три рубля шестьдесятъ* копѣекъ Государственными ассигнаціями.

— Г-нъ Генералъ-Адъютантъ Графъ Бенкендорфъ, отъ 1 текущаго Ноября, сообщилъ ему Г. Министру Внутреннихъ Дѣлъ, что въ началѣ сего года получено было имъ свѣдѣніе, что по производимому о корчемствѣ съ завода помѣщика Ладыженскаго, въ Гжатскомъ уѣздѣ находящагося, слѣдствію, нѣкоторому лицу въ Смоленскѣ дано будто бы 30 т. руб., что о послѣдствіяхъ сдѣланнаго о семъ секретнаго розысканія, онъ всеподданнѣйше докладывалъ Государю Императору, и Его Величество Высочайше повелѣть соизволилъ: Гжатскаго Исправника *Жеребцова*, отставить отъ службы и впредь не опредѣлять.

— Въ слѣдствіе представленія Г. Министра Народнаго Просвѣщенія о производствѣ Помощнику Попечителя Харьковскаго Учебнаго Округа Статскому Совѣтнику Князю Цертелеву, сверхъ жалованья и пенсіи, назначенной ему на основаніи 1 примѣч. къ п. II прил. къ ст. 1665 Прод. Свода Законовъ Т. III Учр., по прежней его должности Директора Училищъ Полтавской Губерніи, Государь Императоръ, по положенію Комитета Гг. Министровъ, между прочимъ Высочайше повелѣть соизволилъ, должность Помощника Попечителя Учебнаго Округа отнести къ числу должностей Учебной части вѣдомства Министерства Народнаго Просвѣщенія.

— Государь Императоръ, по положенію Комитета Гг. Министровъ, въ слѣдствіе представленія его Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ состоявшемуся, Высочайше повелѣть соизволилъ: въ уваженіе ходатайства Новороссійскаго и Бессарабскаго Генералъ-Губернатора и по недостаточному состоянію доходовъ городовъ Симферополя и Тирасполя Херсонской Губерніи, распространить на сіи города съ будущаго 1839 года, 41 ст. 12 Т. Св. Закон. Устава о Город. и Сельск. Хоз., на основаніи коей ежегодно отпускается изъ Государственнаго Казначейства, въ пользу городовъ по одному проценту, съ поступающаго собственно по онымъ въ казну питейнаго дохода.

— Инженеръ-Маіоръ Андрей *Вешняковъ* получилъ десятилѣтнюю привиллегію на исключительное и повсемѣстное въ Россіи употребленіе изобрѣтенныхъ имъ экономическихъ вѣсовъ.

О распорядительныхъ мѣрахъ по надзору за правильною съ 1839 года продажею табака. — При указѣ Правительствующаго Сената Ноября 5-го дня сего года обнародованы представленныя Г. Министромъ Финансовъ, въ слѣдствіе Высочайше утвержденнаго положенія Комитета Гг. Министровъ, правила о надзорѣ откупщиковъ и полиціи для предупрежденія продажи безбандерольнаго табака.

Правила о надзорѣ откупщиковъ, для предупрежденія продажи безбандерольнаго табака.

1) Обязанности и вознагражденія откупщиковъ,

dość powszechnego naszego Ojca, i w głębi duszy błagaliśmy dlań o błogosławieństwo Boskie w szczęściu rodzonych Jego dzieci, za to szczęście, które On zlewa na dzieci nasze. Zaczęła się reprezentacya, ale w dniu tym wspaniałe widowisko, tańce samej Terpsichory stały się antr-aktami. Spektatorowie oczekiwali antraktow, ażeby oczy i serca zwrócić ku Monarsze i Jego Rodzinie, ażeby własnemi oczami przekonać się o jego szczęściu i ukontentowaniu. Jakby z tajemnego umówienia się, dla wszystkich pojętego, ustały w dniu tym poruszenia i nieporządek, w antr-aktach bywające: w tej mianowicie chwili następowała cisza i uwaga. Po ukończeniu spektaklu, Najjaśniejsze Osoby uszczęśliwiły publiczność uprzejmém pożegnaniem i wyszły z teatru wśród hucznych okazow jednomyślnego uniesienia. (*P. P.*)

Przez Najwyższy Imienny Ukaz, Najłaskawiej mianowani Kawalerami Orderu *Św. Włodzimierza 4-go stopnia*: Prezydent Wileńskiej Izby Sądu Kryminalnego, Radźca Kollegialny Jan *Kalkatin*, i Prezydent Wileńskiej Izby Sądu Cywilnego Kasper *Billewicz*.

—Naczelnikiem Gruzyjskiej Expedycyi Izby Skarbowej Najłaskawiej rozkazano bydź zostającemu przy Główno-zarządzającym Gruzyą, Urzędnikiem do szczególnych poleceń, Radźcy Kollegialnemu *Bezakowi*. (*R. I.*)

— Przez Opinią Rady Państwa Najwyżej utwierdzoną 21 go zeszłego Listopada postanowiono: w przyjmowaniu w roku 1839 podatkow i innych poborow, jako też w wydatkowaniu, złoty rubel ma kursować we *trzech rublach sześć-dziesięciu pięciu kopiejkach*, a srebrny tak w tych zdarzeniach, jako i przy pobieraniu poszlin od przywożonych i wywożonych towarow przez Tamożnie Rossyjskie w handlu Europejskim i Azyatyckim, w *trzech rublach sześć dziesięciu kopiejkach* assygnacyami Państwa.

— P. Jenerał-Adjutant Hrabia Benckendorf, pod d. 1-m zeszłego Listopada, udzielił P. Ministrowi Spraw Wewnętrznych, iż na początku tego roku otrzymana była przezeń wiadomość, że w prowadzoném śledztwie o przemycanie wódki z gorzelni obywatela Ładyżeńskiego, w powiecie Gżackim znajdującej się, pewnej osobie w Smoleńsku jakoby dano 30 t. rubli, że o skutku uczynionego przezeń sekretnego wywiedzenia się, najuniżeniej przekładał Cesarzowi Jego Mości, i Jego Cesarska Mość Najwyżej rozkazać raczył: Gżackiego Sprawnika *Żerebcowa*, uwolnić ze służby i na przyszłość nie przyjmować.

— Na skutek przedstawienia P. Ministra Narodowego Oświecenia o wydawanie Pomocnikowi Kuratora Charkowskiego Okręgu Szkolnego Radźcy Stanu Xięciu Certelewu, oprócz płacy i pensyi, wyznaczonej mu na osnowie I uwagi do II punktu dodatku do artykułu 1665 Dalszego Ciągu Praw T. III Urządzeń, z uprzedniego jego obowiązku Dyrektora Szkół Gubernii Połtawskiej, Cesarz Jego Mość, po nastałém postanowieniu Komitetu PP. Ministrów, między innemi Najwyżej rozkazać raczył: obowiązek Pomocnika Kuratora Okręgu Szkolnego odnieść do liczby obowiązkow części Szkolnej wiedzy Ministeryum Narodowego Oświecenia.

— Cesarz Jego Mość, po nastałém postanowieniu Komitetu PP. Ministrów, na skutek przedstawienia P. Ministra Spraw Wewnętrznych, Najwyżej rozkazać raczył: ze względu na starania Noworossyjskiego i Bessarabskiego Jenerał Gubernatora i dla niedostatecznego stanu dochodow miast Symferopola i Tiraspola Gubernii Chersońskiej, rozciągnąć na te miasta od przyszłego 1839 roku. 41 artykuł 12-go tomu Połączenia Praw Ustawy o Mieskiém i Wiejskiém Gospodarstwie, na którego osnowie corok wydaje się z Podskarbstwa Państwa, na rzecz miast po jednym procencie, od wpływającego właściwie z nich do skarbu dochodu trunkowego.

— Major Inżynieryi Andrzej *Wieszniakow* otrzymał dziesięcioletni przywilej na wyłączne i w całej Rossyi używanie wynalezionych przezeń wag ekonomicznych. (*G. S. P.*)

O środkach rozrządzenia względem dozoru około zgodnej z prawidłami przedaży tytuniu i tabaki od roku 1839.— Przy Ukazie Rządzącego Senatu 5-go Listopada roku teraźniejszego ogłoszone są przedstawione przez P. Ministra Skarbu, na skutek Najwyżej utwierdzonej Ustawy Komitetu PP. Ministrów, prawidła o nadzorze ze strony odkupników i policyi dla zapobieżenia przedawaniu tytuniu i tobaki bez banderollow.

Prawidła o nadzorze ze strony odkupników, dla zapobieżenia przedawaniu tytuniu i tabaki bez banderollow.

1) Obowiązki i nagrody odkupników, za nadzor o-

за надзоръ за правильною продажею табака, заключающіеся въ общихъ отношеніяхъ, въ отдѣленіи VI Высочайше утвержденнаго положенія объ акцизѣ съ приготовленнаго табака; размѣръ же процентовъ, для вознагражденія назначаемыхъ, опредѣляется въ контрактахъ, съ каждымъ откупщикомъ заключаемыхъ, которые, по неопредѣлительности суммы, писать на трехъ рублевой крѣпостной бумагѣ.

2) Въ частности, относятся къ наблюденію откупщиковъ, какъ всѣ предписанія, содержащіяся въ означенномъ положеніи, такъ и особенно въ отдѣленіи VII.

3) Въ случаѣ сомнѣнія, или возникающихъ вопросовъ, по какому либо предмету, до надзора за правильною продажею табака относящемуся, откупщикъ испрашиваетъ разрѣшенія Министра Финансовъ чрезъ Казенную Палату.

4) Откупщики наблюдаютъ, чтобы ихъ повѣренные не дѣлали фабрикантамъ и продавцамъ табака никакихъ лишнихъ притязаній и затрудненій; виновные же въ семъ, на основаніи § 41 того жъ положенія, отвѣтствуютъ по законамъ.

5) Откупщики употребляютъ, для надзора, состоящихъ по питейной части повѣренныхъ, ревизоровъ, такъ называемыхъ сверх—частныхъ и подобныхъ людей, а не простыхъ служителей, и вообще людей добронравныхъ, внушая имъ поступать всегда учтиво и кротко.

6) Чтобы извѣстно было, кому изъ повѣренныхъ довѣряется надзоръ, подъ наблюденіемъ откупщика, или главнаго его повѣреннаго, изъ Казенной Палаты дается каждому откупщику, взявшему на себя надзоръ, потребное число картъ, т. е. билетовъ, съ пробѣломъ, подписанныхъ Совѣтникомъ и Столоначальникомъ питейнаго отдѣленія, съ приложеніемъ Казенной печати, въ коихъ означится, что объявитель сего, такой-то, имя коего вставитъ откупщикъ, назначенъ для надзора за правильною продажею табака съ 1839 по 1843 годъ. Карты сіи, надзирающій долженъ всегда имѣть при себѣ, для предъявленія, и для того писать оныя на картонной, или подклеенной бумагѣ, въ небольшомъ форматѣ; онѣ съ окончаніемъ срока надзора возвращаются въ Казенную Палату; а въ случаѣ потери, о семъ объявляется; при поврежденіи же даются новыя, съ возвращеніемъ старыхъ.

7) Полиція должна оказывать надзору откупщиковъ всякое законное содѣйствіе, и, не учреждая отъ себя особаго надзора, можетъ однако, при встрѣчающихся случаяхъ, сама открывать злоупотребленія по сей части, давая каждый разъ знать откупщику и Казенной Палатѣ. На штрафы, по симъ случаямъ взыскиваемые, откупщикъ права не имѣетъ.

8) Если откупщикъ откроетъ злоупотребленіе по какой либо части, то, при хозяинѣ, старшемъ въ фабрикѣ, или при при продавцѣ, запечатаетъ непозволенные предметы и объявитъ, письменно или словесно, полицейскому чиновнику той части города, гдѣ найдено неправильное дѣйствіе, для изслѣдованія. Подробныя же о семъ правила, на основаніи § 55 го положенія, по мѣрѣ опытовъ, будутъ изданы въ послѣдствіи. Впрочемъ откупщикъ, или его повѣренный, имѣя указанія о злоупотребленіи, можетъ истребовать полицейскаго чиновника, письменно или словесно, для совмѣстнаго съ нимъ осмотра фабрики, домашняго заведенія, лавки или лавочки.

9) Если откупщикъ замѣтитъ злоупотребленіе, но еще не открылъ доказательства, то можетъ донести въ столицахъ Оберъ-Полиціймейстерамъ, а въ прочихъ городахъ Полиціймейстерамъ и Городничимъ, прося о изслѣдованіи при немъ, или его повѣренномъ: и хотя, по симъ предувѣдомленіямъ, ничего закону противнаго не будетъ открыто, то однако откупщика доносчикомъ не считать, такъ какъ и въ случаяхъ, въ предъидущей статьѣ упомянутыхъ.

10) Если Правительство разсудитъ сдѣлать какія либо дополнительныя постановленія въ положеніи объ акцизѣ съ табака, то откупщикъ съ оными долженъ сообразоваться; но контрактъ, относительно вознагражденія, остается въ своей силѣ.

11) Если бы Министерство Финансовъ, по какимъ либо причинамъ, нашло неудобнымъ продолжать надзоръ откупщика, то въ ономъ можетъ отказать, съ истеченіемъ каждаго года четырехлѣтія, съ предвареніемъ откупщика за одинъ мѣсяцъ, и откупщикъ не имѣетъ никакого права жаловаться, или требовать вознагражденія, сверхъ слѣдующаго ему, за время до истеченія года.

12) Расчеты съ откупщикомъ окончиваются по истеченіи года, по донесеніямъ уѣзднаго Казначейства: сколько продано разнаго рода бандеролей, счи-

koło zgodnej z prawidłami przedaży tytuniu i tabaki, zawierają się w ogólnych stosunkach, w oddziale VI m Najwyżej utwierdzonej ustawy o akcyzie od przygotowanego tytuniu i tabaki; a ilość procentów na nagrody przeznaczonych, oznacza się w kontraktach, z każdym odkupnikiem zawieranych, które, z przyczyny nieoznaczenia summy, pisać na trzy rublowym papierze aktowym.

2) W szczególności, odnoszą się do postrzegania odkupników, tak wszystkie zalecenia, w pomienionej ustawie zawierające się, jak nadewszytko w oddziale VII.

3) W razie wątpliwości, albo wynikających zapytań, w jakimkolwiek przedmiocie, do nadzoru około zgodnej z prawidłami przedaży tytuniu i tabaki odnoszącego się, odkupnik prosi o rozstrzygnienie Ministra Skarbu przez Izbę Skarbową.

4) Odkupnicy przestrzegają, ażeby ich plenipotenci nie czynili fabrykantom i przedającym tytuń żadnych zbytecznych pretensyj i trudności; winni zaś o to, na osnowie § 41-ty tejże ustawy, odpowiadają podług praw.

5) Odkupnicy używają do nadzoru, zostających w części odkupow trunkowych plenipotentow, rewizorów, tak nazywanych nad—częściowych i podobnych ludzi, nie zaś prostych służących, i w ogólności ludzi dobrych obyczajów, wpajając im, ażeby zawsze postępowali uczciwie i łagodnie.

6) Ażeby było wiadomo, komu z plenipotentów porucza się nadzor, pod dozorem odkupnika, albo głównego jego pełnomocnika, z Izby Skarbowej daje się każdemu odkupnikowi, który przyjął na siebie nadzor, potrzebna liczba kart, to jest biletów, z zostawieniem miejsca do pisania, podpisanych przez Radźcę i Stołonaczelnika oddziału trunkowego, z przyłożeniem skarbowej pieczęci, na których ma się wyrazić, że okaziciel tego, taki to, którego imie dopisze odkupnik, przeznaczony jest do nadzoru około zgodnej z prawidłami przedaży tytuniu i tabaki od roku 1839 do 1843. Kwity te, nadzorca powinien zawsze mieć przy sobie, dla okazania, i dla tego pisać je na papierze kartonowym czyli podklejonym, w niewielkim formacie; kwity te po upływie terminu nadzoru zwracają się do Izby Skarbowej; a w razie stracenia, ogłasza się o tém, w przypadku zaś uszkodzenia dają się nowe, za zwrótem starych.

7) Policya powinna okazywać nadzorowi odkupników wszelką prawną pomoc, i nie urządzając od siebie osobnego dozoru, może jednakże, w nastręczających się zdarzeniach, sama odkrywać nadużycia w tej części, dająca każdym razem wiedzieć odkupnikowi i Izbie Skarbowej. Do sztrafów, w tych zdarzeniach uzyskiwanych, odkupnik nie ma prawa.

8) Jeżeli odkupnik odkryje nadużycie w jakiejkolwiek części, tedy, przy właścicielu, starszym w fabryce, albo w obecności przedającego, zapieczętuje niedozwolone przedmioty i uwiadamia, na piśmie lub ustnie, policyjnego urzędnika tej części miasta, gdzie znaleziono niezgodne z prawidłami postępowanie, dla wyślędzenia. Szczegółowe zaś o tém prawidła, na osnowie § 55 ustawy, w miarę doświadczenia, będą w późniejszym czasie wydane. Z resztą odkupnik, albo jego plenipotent, dowiedziawszy się o nadużyciu, może prosić o urzędnika policyjnego, na pismie lub ustnie, dla łącznego z nim obejrzenia fabryki, domowego zaprowadzenia, kramy lub kramki.

9) Jeżeli odkupnik dostrzeże nadużycie, ale nie wykrył jeszcze dowodow, tedy może donieść w stolicach Oberpolicmejstrom, a w innych miast ch Policmejstrom i Horodniczym, prosząc o przeszukanie w obec jego, albo jego pełnomocnika; i chociażby zatém uwiadomieniem, nic przeciwnego prawu nie było odkryto, odkupnika jednakże za donosiciela nieuważać, tak jako i w zdarzeniach, w poprzedzającym artykule wyrażonych.

10) Jeżeli Rząd poczyta za rzecz potrzebną uczynić jakiekolwiek dodatkowe postanowienia w ustawie o akcyzie od tytuniu i tabaki, tedy odkupnik powinien stosować się do nich, ale kontrakt, względnie wynagrodzenia, pozostaje w swej mocy.

11) Jeżeliby Ministeryum Skarbu, dla jakichkolwiek przyczyn, znalazło za niedogodny dalszy nadzor odkupnika, tedy może tego mu odmówić, po upływie każdego roku czterolecia, z uwiadomieniem odkupnika jednym miesiącem pierwiej, i odkupnik żadnego niema prawa skarżyć się, albo żądać wynagrodzenia, oprócz należącego mu, za czas do upłynienia roku.

12) Rachunki z odkupnikiem kończą się po upływie roku, podług doniesień Podskarstwa powiatowego: ile przedano różnego rodzaju banderollów, licząc i te,

тая и тѣ, которые будутъ проданы въ 1838 году, и они немедленно будутъ удовлетворены процентными деньгами отъ Казенной Палаты, а подлежащую половину штрафовъ получаютъ по мѣрѣ поступленія.

13) Откупщикъ не можетъ имѣть притязанія къ казнѣ, если она, по обстоятельствамъ дѣла, освободитъ табакъ отъ конфискаціи и штрафа; или отъ одной первой.

Подписалъ: Министръ Финансовъ, Генералъ отъ Инфантеріи *Графъ Канкринъ*.

które będą przedane w roku 1838, i niezwłócznie będą zaspokojeni procentowemi pieniędzmi przez Izbę Skarbową, a należącą połowę sztrafow otrzymują w miarę ich wpłynienia.

13) Odkupnik nie może mieć żadnej pretensyi do skarbu, jeżeli ten, z okoliczności sprawy, uwolni tytuń lub tabakę od konfiskaty i sztrafu, albo tej tylko od pierwszej.

Podpisał: Minister Skarbu, Jenerał Piechoty *Hrabia Kankryn*.

Одесса, 15-го Ноября.

Нѣсколько опытовъ, произведенныхъ въ разныхъ мѣстахъ Новороссійскаго края надъ буреніемъ артезіанскихъ колодцевъ, донынѣ не достигали еще вполнѣ своей цѣли. Наконецъ, труды отставнаго Инженеръ-Маіора, Г. Гаюи, управлявшаго работами артезіанскаго колодца въ Эвпаторіи, увѣнчались въ концѣ минувшаго мѣсяца полнымъ и самымъ удовлетворительнымъ успѣхомъ. Эвпаторійскій артезіанскій колодезь находится на базарной площади, въ разстояніи 42 саженъ или 294 Русскихъ футовъ отъ морскаго берега и на 12 футовъ 8 дюймовъ выше поверхности моря. Мѣдная труба, тщательно спаянная, входитъ въ колодезь на 410 футовъ ниже поверхности почвы; внутренній поперечникъ ея равняется 4½ дюймамъ. На глубинѣ 399 футовъ и 8 дюймовъ находится твердый известковый слой, и потому мѣдная труба входитъ въ него только на 10 футовъ и 4 дюйма. Въ этомъ грунтѣ найдено три слоя воды: первый, на глубинѣ 418 футовъ, имѣетъ 6 дюймовъ въ толщину, второй на глубинѣ 425 футовъ, толщиною въ 3 фута, а третій, самый значительный, начинается въ 465 футахъ ниже поверхности почвы въ кремнистомъ пескѣ. Толща воды, подобная встрѣченной въ третьемъ слоѣ, попадается весьма рѣдко; въ нее вошли было на нѣсколько футовъ, но чрезвычайная движимость песковъ не дозволила продолжать дальнѣйшее углубленіе бурава; впрочемъ, это и не принесло бы особенной пользы, потому что вода, силою собственнаго стремленія, извлекаетъ песокъ въ достаточномъ количествѣ. Вода этого источника замѣчательна своимъ отличнымъ качествомъ; она бьетъ на 3 фута надъ поверхностью земли, и доставляетъ 450 сорока-ведерныхъ бочекъ въ сутки. Можно надѣяться, что количество этой воды увеличится еще въ послѣдствіе времени, потому что масса песку, наносимаго потокомъ воды, весьма значительна. Это первый въ Новороссійскомъ краѣ артезіанскій колодезь, бьющій на такую высоту. Значительное возвышеніе этого подземнаго потока надъ поверхностью почвы даетъ возможность устроить на Эвпаторійскомъ базарѣ настоящій фонтанъ. (*О.Г.Ц.П.*)

Odessa, 15-go Listopada.

Kilkakrotne doświadczenia, czynione w różnych miejscach kraju Noworossyjskiego nad urządzeniem studni Artezyjskich, nie osiągały dotąd pożądanego celu. Nakoniec prace dymissyonowanego Majora Inżynierów, P. Hauy, kierującego robotami około studni artezyjskiej w Eupatoryi, uwieńczone zostały w ostatnich dniach zeszłego miesiąca, zupełnym i najpomyślniejszym skutkiem. Studnia artezyjska w Eupatoryi, położona jest na rynku miasta, w odległości 42 sążni czyli 294 stop rossyjskich od brzegu morskiego, a w wysokości 12 stóp i cali 8, nad powierzchnią morza. Rura miedziana, starannie zlutowana, wpuszczoną jest wgłąb studni na 410 stóp niżej powierzchni ziemi; średnica jej wynosi 4½ cala. W głębokości 399 stóp i cali 8, znajduje się twardy pokład wapienny, dla czego pomieniona rura wchodzi weń tylko na stóp 10 i cali 4. W tym to gruncie natrafiono na trzy żyły wody: pierwsza, w głębokości 418 stóp, ma sześć cali objętości; druga, w głębokości stóp 425, ma 3 stóp objętości; trzecia zaś najznaczniejsza, poczyna się o 465 stóp od powierzchni gruntu, w piasku krzemienistym. Objętość wody, jaka w tém ostatniém miejscu natrafioną została, bardzo rzadko się wydarza; zrazu posunięto się w nię na kilka stóp, lecz nadzwyczajna ilość nanoszonego piasku, przeszkadzała dalszemu wgłębieniu świdra; wreszcie nie przyniosłoby to szczególnej korzyści, gdyż woda mocą swojego pędu, wyrzuca piasek w dostatecznej ilości.— Woda z tego zdroju jest wyborną, wytryska na 3 stóp nad powierzchnią ziemi i napełnić może w ciągu doby 450 beczek, trzymających po czterdzieści wiader. Jest nadzieja, że ilość wody z czasem się powiększy, gdyż massa piasku unoszonego potokiem jest bardzo znaczna. Jest to pierwsza w kraju Noworossyjskim artezyjska studnia, wytryskująca do takiej wysokości. Znaczne wznoszenie się tego podziemnego potoku nad powierzchnią ziemi, nastręczy możność urządzenia na rynku Eupatoryjskim prawdziwego wodotrysku. (*G.R.K.P.*)

Вилкомиръ.

6 числа с. м. радостнѣйшій день для вѣрноподданныхъ, день Тезоименитства Его Императорскаго Величества Государя Императора, торжественно празднуемъ былъ въ Г. Вилкомирѣ. Утромъ по военномъ парадѣ, совершено молебствіе въ полковой церкви въ костелѣ Ксендзовъ Піаровъ о долгоденствіи и здравіи Его Императорскаго Величества и всей Августѣйшей Фамиліи: по принесеніи взаимныхъ поздравленій по случаю сего торжества, для прибывшихъ сюда гостей данъ обѣдъ уѣзднымъ Предводителемъ Дворянства Сесицкимъ. Въ заключеніе сего дня у негожъ Г. Предводителя былъ блистательный вечеръ, на который приглашены присутствующіе въ городѣ военные и Гражданскіе чиновники а также многочисленные Дворяне съ семействомъ.— Весь городъ иллюминованъ а въ особенности отличался яркимъ освѣщеніемъ домъ Маршала. За ужиномъ провозглашенъ тостъ за здравіе Его Императорскаго Величества, и забавы при общемъ весельи продолжались до поздней ночи.

Wiłkomierz.

Dzień 6-ty bieżącego miesiąca, drogi dla wiernych poddanych Imienin Najjaśniejszego Cesarza Nikołaja I-go, był tu obchodzony z uroczystością. Zrana po paradzie Wojskowej, odbyło się nabożeństwo w cerkwi półkowej w Kościele XX. Pijarów za długie lata i zdrowie Najjaśniejszego Pana i całą Jego Familią: po złożeniu wzajemnych powinszowań z okazyi dnia tego, był obiad dla przybyłych tu gości, dany przez Marszałka Dworzaństwa Siesickiego. Dzień ten był zakończony świetnym wieczorem u tegoż Marszałka, na który obecni w Mieście Wojskowi i Cywilni Urzędnicy, oraz wiele z Dworzaństwa z żonami i familią zaproszeni byli. Miasto całe było oświecone, a szczególnie dom Marszałka odznaczał się rzęsistą illuminacyą. Przy wieczerzy spełniono toast za zdrowie Najjaśniejszego Pana, po której jeszcze poźno w noc przeciągnęły się zabawy w pośród powszechnej wesołości.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Австрія.

Вѣна, 30-го Ноября.

Князь Фридрихъ Шварценбергъ, Подполковникъ Австрійской службы, сынъ знаменитаго Фельдмаршала, какъ мы уже прежде того писали, служилъ въ войскахъ Дона Карлоса, и по поводу различныхъ недоразумѣній, намѣревался возвратиться въ Австрію, но теперь перемѣнилъ свое намѣреніе и отправился въ главную квартиру, гдѣ былъ весьма хорошо принятъ. Генералъ Баронъ Іосика возвращается въ Австрію и въ Вѣнѣ ожидаютъ, въ скоромъ времени его прибытія.

3-го Декабря.

Третьяго дня, Турецкій Посланникъ давалъ великолѣпный балъ для членовъ дипломатическаго кор-

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Austrya.

Wiedeń, 30-go Listopada.

Xiąże Fryderyk Schwarzenberg, Półkownik w służbie austryackiej, a syn znakomitego feldmarszałka tego nazwiska, jak wprzód donosiliśmy, poświęcił swój oręż sprawie D. Karlosa; lecz z powodu rozmaitych nieporozumień miał zamiar wrócić do Austryi, teraz zaś zmienił swoje przedsięwzięcie i udał się do głównej kwatery, gdzie najprzyjaźniej przez Jenerała Maroto przyjęty został. Baron Josika wraca do Austryi i jest niebawnie w Wiednia spodziewany.

Grudnia 3.

Przedwczora dawał Poseł Turecki świetny wieczór dla ciała dyplomatycznego i wyższych urzędników. Był

пуса и для высшихъ Государственныхъ чиновниковъ, по случаю дня рожденія Султана.

Венеція, 5-го Декабря.

Его Императорское Высочество Государь Цесаревичъ Наслѣдникъ Всероссійскаго Престола, выѣхалъ вчера изъ Венеціи въ вожделѣнномъ здравіи. Въ продолженіе 20-ти-дневнаго пребыванія Своего здѣсь, Его Высочество осматривалъ рѣдкія произведенія художествъ и посѣщалъ мастерскія извѣстныхъ живописцевъ и ваятелей, Гг. Палити, Цандомениги, Борсато, Липпарини, Шіавони, Боза и Дизи. Государь Цесаревичъ изволилъ заказать свой портретъ Г. Шіавони, а сыну его, небольшую картину, изображающую Рафаэля, когда онъ снимаетъ портретъ съ *Форнарины*. Однажды Государь Цесаревичъ, возвращаясь въ гондолѣ отъ Эрцъ-Герцога Фридриха, гдѣ Его Высочество изволилъ кушать, былъ пріятно удивленъ, освѣщеніемъ бенгальскимъ огнемъ фрегата Императорскаго флота. Маркизъ Паулучи давалъ для его Высочества завтракъ въ арсеналѣ, близъ самой оружейной. Послѣ того, Государь Цесаревичъ изволилъ смотрѣть съ фрегата *Venus* маневры кораблей съ пальбою. (*О.Г.Ц.П.*)

Италія.

Римъ, 1-го Декабря.

Изъ Анконы пишутъ, что эскадра, на которой отправятся оттуда Французскія войска, вошла въ тамошнюю гавань 29 п. м. Говорятъ, что Генер. Баронъ Бюхнеръ выѣхалъ изъ Болоніи съ цѣлымъ своимъ штабомъ 29 минувшаго мѣсяца. Вчера означенныя войска переправились чрезъ рѣку По, и слѣдовательно очистили Папскія владѣнія. Съ будущею почтою ожидаемъ извѣстій, сѣли ли Французскія войска на корабли.

— Императорско-Россійскій Посланникъ при Римскомъ дворѣ, Тайный Совѣтникъ Потемкинъ, выѣхалъ во Флоренцію, для исправленія должности Россійскаго Посланника при Тосканскомъ дворѣ, во время пребыванія тамъ Его Императорскаго Высочества Государя Цесаревича Наслѣдника Всероссійскаго Престола.

— Кардиналъ Одескальки просилъ Папу уволить его отъ сего званія потому, что онъ желаетъ вступить въ орденъ Іезуитовъ. Никакія представленія не помогли, и Кардиналъ получивъ благословеніе Папы, устроилъ дѣла свои и отправился въ Верону, гдѣ и вступилъ къ Іезуитамъ послушникомъ. (*О.Г.Ц.П*)

Неаполь, 29-го Ноября.

Пребываніе Короля здѣсь, упрочило безопасность. Жандармы разбили шайку разбойниковъ, которые производили здѣсь грабежи подъ названіемъ Compagnie d'armi, а ихъ атаманъ пойманъ близъ воротъ Piazza, въ самый день пріѣзда Короля. Другія шайки Нѣмцевъ и другихъ изгнанниковъ сдались на милость. Вновь учрежденная народная стража блюдетъ за порядкомъ.

Анкона, 30 Ноября.

Вчера около полудня, съ высоты здѣшняго порта, возвѣщено о прибытіи Французской эскадры состоящей изъ линѣйнаго корабля *Diademe* а также фрегатовъ *Tarn* и *Egerie* назначенныхъ для перевоза здѣшняго гарнизона во Францію. Линѣйный корабль (подъ начальствомъ Капитана Лонгвиля) и одинъ изъ фрегатовъ остановились на якорѣ вчера вечеромъ а второй фрегатъ сегодня около 11 часовъ по полуночи. Это сдѣлали за противнымъ вѣтромъ, который усилился въ то время, когда два первые корабля входили въ портъ, а третій былъ еще въ морѣ. Полагаютъ, что нужно будетъ покрайней мѣрѣ 4 дня времени, чтобы взять на корабли войско и его снаряды, при совершенномъ оставленіи крѣпости иностраннымъ гарнизонамъ. (*G. C.*)

Франція

Парижъ, 8-го Декабря.

Маршала Сульта Герцога Далмаціи ожидаютъ въ Парижъ 20 ч. с. м.—Говорятъ, что Маршалъ Мезонъ будетъ Канцлеромъ почетнаго легіона вмѣсто Маршала Жерара. — Ген. Гурго отказался отъ должности Губернатора Лувра, предложенной ему по смерти Князя Шуазель; думаютъ, что этотъ постъ займетъ Ген. Дюронель.

— Маршалъ Клозель возвратился изъ Алжира во Францію и выступилъ на берегъ въ Портъ Вандрѣ.

— Съ того времени, какъ отворили часовню, въ которой будутъ положены бренныя останки Маршала Лобо, до вчерашняго дня, посѣтило оную 60,000 человѣкъ.

10-го Декабря.

Похороны Маршалала Лобау, бренные останки коего покоиться будутъ въ церкви дома инвалидовъ, происходили сегодня по предписанной программѣ,

to dzień narodzenia Sułtana.

Wenecya, 5 Grudnia.

Cesarzewicz Następca Tronu Rossyjskiego wyjechał wczora z Wenecyi w najlepszém zdrowiu. Dwadzieścia dni swego pobytu poświęcił po większej części zwiedzaniu arcydzieł i pracowni znakomitych malarzy i snycerzy PP. Paliti, Zandomeneghi, Borsato, Lipparini, Schiavoni, Bosa i Disi. Obstalował swój wizerunek u P. Schiavoni, a u jego syna mały obraz Rafaela, malującego *Fornarinę*. Cesarzewicz, wracając raz w gondoli z obiadu od Arcy-Xięcia Fryderyka, przyjemnie był zdziwiony, widząc oświetloną ogniem bengalskim fregatę Cesarskiej marynarki. W arsenale dawał dla Cesarzewicza śniadanie Margrabia Pauluzzi przy samej zbrojowni. Następnie z fregaty *Venus* przypatrywał się Cesarzewicz odbywanym ćwiczeniom okrętów z ogniem. (*G.R.K.P.*)

Włochy.

Rzym, 1 Grudnia.

Piszą z Ankony, że flota, mająca zabrać ztamtąd wojska francuzkie, ukazała się przed tym portem 29 z. m. — Jenerał Buchner, dowódzca wojsk austryackich, miał opuścić Bolnonią z całym swoim sztabem 29 z. m. Wczora pomienione wojska miały przebyć Po, a tym samym opuścić Państwo Kościelne. Czyli Francuzi wczora wsiedli na okręty, o tém doniesie ostatnia poczta.

— Poseł Rossyjski przy dworze Rzymskim, Tajny Radźca Potemkin, wyjechał dziś w nocy do Florencyi, aby podczas obecności Cesarzewicza Następcy Tronu Rossyjskiego, pełnił swoje obowiązki Posła przy dworze Toskańskim.

— Kardynał Odescalchi upraszał Ojca Sw., aby raczył uwolnić go od urzędowania, a nawet i godności kościelnych, z powodu, iż zamyśla wstąpić do Jezuitów. Gdy wszelkie przedstawienia nie skutkowały, otrzymał błogosławieństwo apostolskie, urządził interessa światowe i udał się do Werony, gdzie wstąpił do nowicyatu. (*G.R.K.P*)

Neapol, 29 go Listopada.

Pobyt Monarchy przywrócił spokojność naszej wyspie. Tłumy rozbojników, którzy się porządnie urządzili pod mianem *Compagnie d'armi*, zostały przez żandarmów rozbite, a naczelnik ich pojmany przy bramie Piazza, w tym samym dniu, kiedy Król wjeżdżał. Inne tłumy z Niemców i różnych wygnańców złożone, poddały się na łaskę. Nowo urządzona straż obywatelska utrzymuje porządek.

Ankona, 30 Listopada.

Wczora około południa, sygnalizowano na wysokości portu tutejszego, eskadrę francuzką, składającą się z liniowego okrętu *Diademe* tudzież z fregat *Tarn* i *Egérie*, które są przeznaczone do przewiezienia załogi tutejszej do Francyi. Okręt liniowy (pod dowództwem Kapitana Longueville) i jedna z fregat, zarzuciły kotwice wczora wieczorem, a druga fregata dziś dopiero około godziny 11 przed południem, a to z powodu przeciwnego wiatru, który się wzmógł właśnie w samą chwilę, gdy dwa pierwsze okręty do portu wpływać chciały, trzeci zaś jeszcze był na przestrzeni morza. Uważają, że najmniej 4 dni czasu trzeba będzie, aby zabrać na okręty wojsko i sprzęty wojskowe, przy zupełném opuszczeniu twierdzy ze strony zagranicznej załogi. (*G.C.*)

Francya.

Paryż, dnia 8 Grudnia.

Od chwili otworzenia kaplicy grobowej, gdzie mają bydź złożone zwłoki Marszałka Lobau, aż do dnia wczorajszego, odwiedziło ją 60,000 osób.

— Marszałek Soult, Xiąże Dalmacyi, spodziewany w Paryżu na d. 20 b. m.— Mówią, że Marszałek Maison, będzie kanclerzem legii honorowej na miejscu Marszałka Gérard.— Jenerał Gourgaud wymówił się od obowiązków Gubernatora Luwru, ofiarowanych mu po śmierci Xięcia Choiseul; mniemają, że obejmie to miejsce Jenerał Durosnel.

— Marszałek Clauzel wrócił z Algeru do Francyi i wylądował w Port-Vendres.

Dnia 10.

Pochowanie zwłok Marszałka Lobau, które będą złożone w hotelu inwalidów, odbyło się dnia dzisiejszego stosownie do przepisanego programatu, z tą tyl-

съ тою только разницею, что шествіе прибывъ на Вандомскую площадь, окружило одинъ разъ колонну Наполеона.—Покойный оставилъ прекрасное имѣніе Лармотъ Санъ-Гере, пожалованное ему въ пожизненное владѣніе Наполеономъ, а теперь возвращающееся въ казну; дохода оно доставляетъ 40,000 фр. въ годъ.

— *Messager* увѣдомляя, что Г. Дессажъ Директоръ отдѣленія въ Министерствѣ Иностр. Дѣлъ, отправленъ сію ночь съ чрезвычайными порученіями въ Лондонъ, замѣчаетъ вмѣстѣ, что эти порученія должны быть очень важны, когда ввѣрены чиновнику, одному изъ нужнѣйшихъ въ Министерствѣ.

— По донесеніямъ изъ Константины отъ 8-го Ноября, тамъ ощутительно было довольно сильное землетрясеніе. Дворецъ Бея такъ поврежденъ, что угрожаетъ обрушеніемъ. Землетрясеніе продолжалось нѣсколько минутъ. (*G. C.*)

Англія.

Лондонъ, 7-го Декабря.

Сегодня вечеромъ, Графъ Дургамъ прибылъ въ Лондонъ и остановился въ домѣ своемъ въ Клевеландъ-Рау.

Лордъ Дургамъ, пробывъ три дня на кораблѣ, въ Плимутской гавани, по причинѣ сильной бури, только 30-го Ноября сошелъ на берегъ. Посланный имъ съ корабля, во время бури нарочный, съ опасностію жизни, достигъ берега, отдалъ депеши Лорда и привезъ ему увольненіе отъ должности Канадскаго Генералъ-Губернатора. Судя по этому, можно полагать, что онъ не былъ принятъ въ Плимутѣ съ почестями, слѣдуемыми его званію. Городскія думы городовъ Девонпорта и Стонгоуза, прислали Лорду отъ себя адресы, въ коихъ они говорятъ о надеждѣ своей, что Лордъ будетъ дѣйствовать въ Парламентѣ такъ, чтобы обеспечить Королевѣ хотя часть колоній въ Канадѣ. Лордъ Дургамъ отвѣчалъ, что его соотечественники не будутъ раскаяваться почтивъ его своимъ довѣріемъ и изъявляя ему свое удовольствіе за управленіе ввѣренными ему провинціями.

— Въ придворной газетѣ помѣщены полученныя изъ Канады отъ Сира Джона Кольборна депеши, отъ 13-го Ноября, въ коихъ онъ доноситъ Министру колоній, что возмущеніе вспыхнуло въ нѣкоторыхъ Графствахъ, лежащихъ на югѣ по рѣкѣ Св. Лаврентія. Жители сихъ Графствъ собрались 3 числа, и на другой день напали на Индѣйцевъ деревни Коханавага, но сіи послѣдніе, находясь въ это время въ церкви, бросились толпою на напавшихъ, принудили отступить наѣздниковъ и взяли 70 челов. въ плѣнъ. Лордъ Кольборнъ говоритъ въ концѣ своего донесенія, что онъ дѣлаетъ приготовленія для вступленія съ войсками въ Акадію. Въ другой депешѣ сообщаетъ подробности, изложенныя въ донесеніяхъ полученныхъ изъ Ньюйорка (См. Соединенные Штаты) и оканчиваетъ реляціею сшибки съ мятежниками 71 полка, который потерялъ нѣсколько офицеровъ, но очистилъ отъ мятежниковъ Графство Богарне.

8-го Декабря.

Египетскій Министръ просвѣщенія, который живетъ здѣсь съ нѣкотораго времени, ежедневно посѣщаетъ здѣшнія учебныя заведенія, съ тѣмъ, чтобы основательно узнать Англійскую методу преподаванія наукъ.

— Хотя Лордъ Дургамъ прибылъ сюда вчера по полудни, однако носятся слухи, что онъ, до открытія Парламента, не будетъ видѣться съ Министрами и будетъ оправдываться въ присутствіи Палатъ.

— Въ *Standard* увѣряютъ, что Лордъ Брумъ намѣревается обвинить Лорда Дургама въ томъ, что онъ оставилъ свое мѣсто, во время угрожавшей опасности.

— Говорятъ, что 42 полкъ получилъ предписаніе немедленно отправиться въ Сѣверную Америку.

— Вчера отправлено повелѣніе въ Ирландію, чтобы находящіеся тамъ три полка, немедленно были отправлены въ Канаду.

— На биржѣ носились слухи, что въ слѣдствіе сношеній Англіи съ правительствомъ Соединенныхъ Штатовъ, надобно ожидать, что возникшій въ Канадѣ мятежъ вскорѣ будетъ усмиренъ. (*О. Г. Ц. П.*)

— Изъ всѣхъ Портовъ получены печальныя извѣстія о убыткахъ причиненныхъ бурею. Въ виду Плимута скиталось около 100 кораблей въ продолженіи нѣсколькихъ дней при величайшей опасности. Случилось бы гораздо болѣе приключеній, еслибъ къ счастію небыли лунныя ночи.

— Въ Сити составлено представленіе къ Министрамъ, именно къ Лордамъ Мельбурну и Пальмерстону, чтобы они своимъ предстательствомъ содѣйствовали къ улучшенію злосчастной судьбы Испанскаго народа. Въ представленіи семъ было много знатныхъ

ko różnicą, że karawan, przybywszy na plac Vendôme, objechał raz naokoło kolumny Napoleona. — Po nieboszczyku została piękna majętność Larmotte - Sainte-Heraye, dana mu w dożywocie przez Napoleona, a teraz wracająca znowu do skarbu publicznego; dochód z niej wynosi 40,000 fr. rocznie.

— *Messager*, donosząc, że Pan Dessage, dyrektor wydziału w Ministerstwie interesów zagranicznych, został tej nocy wysłany w nadzwyczajnych zleceniach do Londynu, czyni zarazem uwagę, że te zlecenia muszą być bardzo ważne, kiedy powierzono je urzędnikowi, który jest jednym z najpotrzebniejszych w Ministerstwie.

— Podług doniesień z Konstantyny daty 8 Listopada, dało się tam uczuć dosyć mocne trzęsienie ziemi. Pałac Beja został tak dalece nadwerężony, że grozi zawaleniem. Trzęsienie trwało przez kilka minut. (*G. C.*)

Anglia.

Londyn, dnia 7-go Grudnia.

Dziś wieczorem przybył do Londynu Hr. Durham i stanął w swoim domu w Cleveland-Row.

Lord Durham, przepędziwszy trzy dni na morzu w porcie Plymouth, z powodu ciągłej i gwałtownej burzy, wysiadł na ląd dopiero 30 Listopada. Posłaniec jego, z wielkiém niebezpieczeństwem życia dostał się w czasie burzy do portu, odwiózł jego depesze i przywiózł mu uwolnienie od obowiązków Jeneralnego Gubernatora osad Kanadyjskich. Można wnosić z tej okoliczności, że nie był przyjmowany w Plymouth z honorami, należącemi się jego stopniowi. Rady miejskie miast Devonport i Stonehouse, przysłały mu swoje adressa, w których wyrazily nadzieję, że szlachetny Lord nie zaniedba rozwinąć w Parlamencie myśli, które zdołają zapewnić Królowej posiadanie przynajmniej jednej części osad Kanadyjskich. Na co Hrabia Durham odpowiedział, że ziomkowie jego nigdy nie pożałują położonego w nim zaufania, oraz zadowolenia, jakie mu okazują z powodu jego zarządu powierzonemi mu prowincyami.

— Gazeta dworska umieściła depesze, przysłane z Kanady, przez naczelnego wodza Sir John Colborne, z dnia 13 Listopada, w których donosi Ministrowi osad, że zaburzenie rozszerzyło się w kilku hrabstwach, na południowej stronie rzeki S. Wawrzyńca. Mieszkańcy tych hrabstw zgromadzili się d. 3, a nazajutrz uderzyli na Indyan we wsi Cochanawaga; lecz ci, w tej chwili zgromadzeni w kościele, wypadli tłumnie, najezdników odpędzili i zabrali im 70 jeńców. Kończy doniesieniem, że czyni przygotowania do wyruszenia z wojskiem do Akadyi. W drugiej depeszy donosi te same szczegóły, które wiadomości z New-Yorku opiewają, kończy zdaniem sprawy ze stoczonej walki z wichrzycielami przez 71 półk, który kilku utracił oficerów, lecz wichrzycieli zupełnie z hrabstwa Beauharnois wyparł.

8 Dnia.

Egiptski Minister Oświecenia, bawiący tu od niejakiego czasu, zwiedza codziennie tutejsze szkoły, chcąc się dokładnie nauczyć angielskiego sposobu wykładania nauk.

— Chociaż Lord Durham przybył tu wczora po południu, jednak rozchodzi się pogłoska, że przed zebraniem parlamentu nie będzie się widywał z Ministrami i dopiero przed izbami sam tłumaczyć się będzie.

— *Santander* utrzymuje, że Lord Brougham ma zamiar oskarżyć przed parlamentem Hr. Durham, z powodu, że opuścił swoję posadę w chwili grożącego niebezpieczeństwa.

— Słychać, że wydano rozkazy, aby półk 42 niezwłócznie udał się do Północnej Ameryki.

— Wczora posłano rozkaz do Irlandyi, aby trzy stojące tam półki, natychmiast do Kanady wysłane zostały.

— Na giełdzie rozeszła się pogłoska, że w skutku dobrego porozumienia Rządu angielskiego ze Stanami Zjednoczonemi, wynikłe w Kanadzie rozruchy, będą wkrótce przytłumione. (*G. R. K. P.*)

— Ze wszystkich portów nadeszły smutne doniesienia o szkodach zrządzonych przez burzę. Przed Plymouth błąkało się jakie 100 okrętów przez dni kilka śród największego niebezpieczeństwa. Byłoby daleko więcej przypadków, gdyby szczęściem nocy nie były jasne.

— W City ułożono przedstawienie do Ministrów, a mianowicie do Lordów Melbourne i Palmerstona, aby interesowaniem swojém i staraniem, przyczynili się do polepszenia nieszczęśliwego losu narodu hiszpańskiego. Przedstawienie to liczyło wiele znakomitych pod-

подписей и между прочими Лорда-Мера и алдермановъ.

— Наборъ людей для флота производится безпрерывно, особенно въ Ирландіи, гдѣ учреждены значительные наборные дома во всѣхъ городахъ.

— Мятежъ въ Канадѣ въ отношеніи къ прошлогоднему, совершенно перемѣнилъ свое направленіе. Тогда цѣль была только та, чтобы силою оружія пріобрѣсть удовлетвореніе жалобъ, теперь объявляютъ о учрежденіи совершенной независимости края. (*G. C.*)

Испанія

Мадритъ, 29 го Ноября.

Новый составъ Совѣта Министровъ, по обнародованнымъ свѣдѣніямъ, будетъ слѣдующій: Герцогъ Горъ назначенъ Президентомъ Совѣта и Министромъ Иностранныхъ Дѣлъ; Ген. Але, военнымъ Министромъ; Армендарицъ, Министромъ Внутреннихъ Дѣлъ; Говантесъ, Министромъ Юстиціи; Сантиланъ, Министромъ Финансовъ, а Примо-де-Ривера, морскимъ Министромъ.

(*изъ Франц. газ.*)

Муньягорри переправился сегодня въ 6 часовъ поутру чрезъ рѣку Бидасоа и занялъ Санъ Марціаль, извѣстный еще въ войны 1794 и 1813 годовъ. Часть оружія и военныхъ припасовъ отправилъ онъ въ Бегобію. Въ тоже время Англійскіе артиллеристы и матросы прибыли въ Фонтарабію. Генералы О'Доннель и Эспартеро получили предписаніе содѣйствовать Муньягорри въ его намѣреніяхъ. На сихъ дняхъ, Французскій голетъ, съ депешами къ Консулу, укрываясь отъ бури, вошелъ въ гавань, занятую Карлистами. По минованіи бури, Донъ-Карлосъ позволилъ голету продолжать свой путь и приказалъ снабдить его всѣмъ нужнымъ.

— Въ *Sentinelle des Pyrenées* пишутъ, что Аррагонія намѣревается отдѣлиться отъ Мадритскаго правительства и объявить себя независимымъ Государствомъ. Постановлено призвать къ оружію всѣхъ жителей отъ 18 до 40 лѣтъ и наложить контрибуцію въ 18,000,000 реаловъ. Примѣръ Севиллы побудилъ къ этому жителей Арагоніи. Говорятъ что Ген. Фанъ-Галенъ имѣетъ тайныя сношенія съ Аррагонскою юнтою. 26-го числа выѣхалъ онъ изъ Саррагосы и отправился къ своему отряду.

— Говорятъ, что въ Байоннѣ получено для Дона Карлоса 10,000,000 фр. Это первая часть сдѣланнаго имъ займа.

— Изъ Логроньо получены извѣстія будто бы Эспартеро подалъ просьбу о уволненіи отъ службы. (*О.Г.Ц.П.*)

Нидерланды.

Амстердамъ, 6-го Декабря.

Жур. *Handelsblad* пишетъ изъ Гаги отъ 5 ч. с. м.: „Несмотря на то, что сообщаютъ изъ другихъ мѣстъ, ничего здѣсь еще неслышно о видахъ Франціи. Людвикъ Филиппъ хотя показываетъ готовность приступить къ тому, что опредѣлено въ Лондонѣ четырьмя другими дворами, и даже соглашается, что трактатъ отъ 15 Ноябри въ отношеніи земель неможетъ подлежать никакой перемѣнѣ; между тѣмъ Французскій кабинетъ въ настоящее время очень заботится отомъ, чтобъ непривести въ окончательное устройство Голландско-Бельгійскаго вопроса, прежде окончанія преній Французскихъ Палатъ о адрессѣ. Гр. Моле опасается, чтобы оппозиція, которая уже по поводу очищенія Анконы можетъ сдѣлаться сильною, непріиняла еще опаснѣйшаго положенія къ его Министерству, еслибъ онъ объявилъ Палатамъ, что приступаетъ къ договору по Бельгійскимъ дѣламъ, который находится въ совершенномъ противорѣчіи съ господствующемъ теперь въ Бельгіи духомъ и которымъ этотъ край, какъ тамъ выражались, принесенъ былъ бы въ жертву. А потому прежде, пока не будетъ извѣстенъ образъ мыслей Французскихъ Палатъ, нельзя ожидать, чтобы Людвикъ Филиппъ объявилъ рѣшительное свое мнѣніе и для того, до сихъ поръ останется нерѣшенною судьба нашихъ политическихъ дѣлъ. (*A.P.S.Z.*)

Бельгія.

Брюссель, 5-го Декабря.

Въ одномъ изъ здѣшнихъ Журналовъ пишутъ, что нѣтъ уже никакого сомнѣнія на счетъ совершеннаго окончанія Голландско-Бельгійскихъ дѣлъ. За симъ не останется Бельгіи какъ только согласиться на предначертанныя ей условія, или отвергнуть оныя. Причитающійся отъ Бельгіи долгъ значитель-

pisów, a między innemi Lorda-Majora i aldermenów.

— Werbowanie ludzi do floty, idzie bez przerwy, mianowicie zaś w Irlandyi, gdzie urządzono znaczne zakłady werbunkowe we wszystkich większych miastach.

— Powstanie w Kanadzie, zmieniło względem zeszłorocznego jak najzupełniej swój charakter. Wtenczas szło tylko o to, aby przemocą oręża zyskać załatwienie skarg, teraz ogłaszają utworzenie niezawisłego zupełnie kraju. (*G.C.*)

Hiszpania.

Madryt, 29-go Listopada.

Ogłoszono skład nowego gabinetu: Xiążę Gor, jest Prezesem Rady i Ministrem Spraw Zagranicznych: Jenerał Alaix, Ministrem wojny; Armendariz, Ministrem Spraw Wewnętrznych; Govantes, Ministrem łask i sprawiedliwości; Santellan, Ministrem skarbu, a Primo-de-Rivera Ministrem morskim.

(*Z gazet francuzkich*).

Muńagorry zaczął swoje poruszenia. Dziś o godzinie 6 ej rano przeszedł rzekę Bidassoę i stanął w S. Martial na odwiecznem wojennem stanowisku, znanem nawet z wojen w roku 1794 i 1813. Część broni i zapasów wojennych posłał do Behobii. W tymże samym czasie, angielscy artyllerzyści i żołnierze morscy przybyli do Fontarabii. Jenerałowie: O'Donnell i Espartero otrzymali rozkaz wspierać zamiary Muńagorrego. Przed kilku dniami statek francuzki, wiozący depesze do konsula, z powodu burzy, schronił się do portu Karolistowskiego; D. Karlos dozwolił mu dalej odpłynąć i kazał opatrzyć potrzebami.

— *Sentinelle des Pyrenées* donosi, że Królestwo Aragonii ma zamiar odłączyć się od Rządu Madryckiego i ogłosić swoję niezależność. Uchwalono pospolite ruszenie od 18 do 40 lat i kontrybucyą 18,000,000 realów. Przykład Sewilli podżegł do tego kroku arragończyków. Mówią, że Jenerał van Hallen ma bydź w porozumieniu z juntą arragońską; w dniu 26 opuścił on Saragossę i udał się do swego wojska.

—Do Bayonny miało nadejść 10,000,000 fr. dla D. Karlosa. Jest to pierwsza rata zaciągnionej przez niego pożyczki.

— Nadeszła wiadomość z Logrońo, że Espartero miał podać prośbę o uwolnienie go od dowództwa. (*G.R.K.P.*)

Niderlandy.

Amsterdam, 6-go Grudnia.

Handelsblad donosi z Hagi pod dniem 5-m t. m. „Oprócz tego, co z innych miejsc udzielają, nie słychać tu jeszcze o zamiarach Francyi. Ludwik Filip chociaż okazuje się bydź skłonnym do przystąpienia do tego, co w Londynie uchwalono przez inne cztery dwory, a nawet oświadcza, że traktat 15 go Listopada względnie ziem żadnej niemoże ulegać modyfikacyi; tymczasem gabinet Francuzki w tej chwili wielki ma interess, ażeby nieuregulować ostatecznie kwestyi Hollendersko-Belgijskiej, pierwiej, aniżeli będą ukończone rozprawy Izb Francuzkich o adresie. Hrabia *Molé* lęka się, ażeby oppozycya, która już względem rzeczy ustąpienia z Ankony zagrażała swoją potęgą, niestała się jeszcze niebezpieczniejszą dla jego Ministeryum, jeśli oświadczy Izbie swoje przystąpienie do układu w sprawie Belgijskiej, co byłoby w zupełnej sprzeczności z duchem panującym teraz w Belgii i przez co kraj ten, jak tam wyrażono, byłby wydany na ofiarę. A więc pierwiej, nim nie będzie wiadomy sposób myślenia Izb Francuzkich, niemożna oczekiwać, ażeby Ludwik Filip oświadczył ostateczne swoje zgodzenie się i dla tego dopóty trwać musi niepewny stan spraw naszych politycznych. (*A.P.S.Z.*)

Belgia.

Bruxella, 5 Grudnia.

Jeden z tutejszych dzienników pisze, że już żadna nie zachodzi wątpliwość o zupełném zakończeniu sprawy holendersko-belgijskiej. Belgia zatém będzie zmuszona, albo poddać się warunkom jej przepisanym, albo je całkowicie odrzucić. Dług przypadły na to mocarstwo jest znacznie zniżony: wolność prowadzenia

но уменьшенъ, и она пользоваться будетъ свободною торговлею по р. Шельдѣ. Перемѣны сіи приписать слѣдуетъ дѣятельнымъ мѣрамъ Белгійской дипломатики и вліянію союзныхъ державъ. Полагаютъ, что Министерство войдетъ къ Королю съ представленіемъ о закрытіи палатъ. Судя по этому, что сопротивленіе противъ всей Европы было бы безполезно даже и тогда, еслибы предначертанныя условія были для Белгіи не выгодны, должно полагать, что Белгійскій народъ, слѣдуя правиламъ благоразумія, охотно согласится на измѣненія, которыя во всѣхъ отношеніяхъ обезпечиваютъ его благосостояніе и независимость, и что таковое согласіе свое не замедлитъ изъявить посредствомъ новыхъ своихъ представителей.

— Со времени назначенія въ распоряженіе военнаго Министра суммъ на военные расходы, дѣятельность Министерства увеличилась. Въ Намурѣ составилось общество хлѣбопековъ и рѣзниковъ, которые будутъ доставлять продовольствіе, въ случаѣ войны. Правительство намѣревается укрѣпить Намурскую цитадель.

9-го Декабря.

Изъ Гента пишутъ, что всѣ резервныя войска поступили въ составъ дѣйствующихъ. Всѣмъ милиціямъ предписано стать подъ ружье къ 14 с. м. и занять крѣпости, изъ которыхъ выступятъ регулярныя войска. (*О.Г.Ц.П.*)

—Бригада Генерала Магнанна получила приказаніе собраться въ окрестностяхъ Мастриха, такъ чтобы въ самое короткое время, если окажется нужда могла выступить въ Венло. Слышно также, что седьмая дивизія, подъ командою Генер. Гетальса, состоящая изъ 4 полк. пѣхоты, трехъ артиллерійскихъ батарей и другой бригады конницы, отправится въ Княжество Луксембургское. Начальство первой бригады получитъ Ген. Ниллонъ, второй Ген. Оливіеръ а кавалеріи Ген. Марефъ. (*G. C.*)

Турція.

Константинополь, 14-го Ноября.

Изъ Тавриса пишутъ, будто бы Персидскій Шахъ отступилъ съ своими войсками къ Мешиду и что въ половинѣ Ноября онъ уже былъ въ своей столицѣ, между тѣмъ, какъ полагали, что войска сіи будутъ зимовать въ Мешидѣ. (*О.Г.Ц.П.*)

30-го Ноября.

Турецкій флотъ подъ начальствомъ Капитанъ-Паши ожидая напрасно 13 дней при Дарданеллахъ попутнаго вѣтра, вошелъ наконецъ 18 го ч. с. м. въ здѣшнюю пристань. Въ тотъ же день вечеромъ Ахметъ-Февзи Паша имѣлъ у Султана аудіенцію, а на другой день посѣтилъ Порту.

— Съ 18 ч. такъ какъ начался постный мѣсяцъ или рамазанъ, господствуетъ чрезвычайная тишина въ государств. дѣлахъ, особенно, когда по новому устройству, чиновники собираются вечеромъ въ свои канцеляріи. (*G. C.*)

Соединенные Штаты.

Нью-Іоркъ, 9-го Ноября.

Жители Канады вооружились и снова намѣрены вести войну съ Англіею. По полученнымъ вчерашняго числа извѣстіямъ, всѣ жители Французскаго происхожденія подняли вдругъ оружіе на южной сторонѣ рѣки Св. Лаврентія, захватили караульныхъ, заняли городъ Напьервиль, плѣнили тамошній гарнизонъ и забрали значительное количество оружія и военныхъ припасовъ. Говорятъ, что даже 7 или 8 тысячь инсургентовъ устремились на замокъ Санъ-Джонъ, находящійся въ нѣсколькихъ миляхъ отъ Монреаля. Въ этомъ замкѣ замѣтно большое опасеніе и Комендантъ онаго употребляетъ всѣ средства къ защитѣ. Извѣстный по прошлогоднимъ происшествіямъ Робертъ-Нельсонъ, предводительствуетъ инсургентами. Сверхъ того, въ ихъ войскѣ находятся Коте, Гальонъ, Гочкисъ и многіе иностранные офицеры. По полученнымъ съ разныхъ сторонъ донесеніямъ, они достаточно снабжены оружіемъ и порохомъ. (*О.Г.Ц.П.*)

handlu na rzece Skaldzie zapewniona. Te zmiany przypisać należy dzielnym zabiegom dyplomacyi belgijskiej i współdziałaniu sprzymierzonych. Sądzą, że Ministrowie przedstawią Królowi projekt do rozwiązania izby. Gdy w każdym razie opór przeciw całej Europie byłby niepodobnym, nawet i wtedy gdyby przepisane warunki były zbyt dla Belgii uciążliwe, tym większą mieć należy nadzieję, iż naród belgijski zgodnie z zasadami roztropności przyjmie chętnie zmiany, zabezpieczające mu wszystkie żywioły pomyślnego bytu i niezależności, i tę wolą swoję przez swych nowych reprezentantów objawi.

— W Ministerstwie wojny panuje wielka czynność od chwili jak izby przyzwoliły na koszta wojenne. W Namur utworzono towarzystwo rzemieślnicze, do którego należą piekarze i rzeźnicy, mający się trudnić dostarczaniem żywności, w razie wyprawy wojennej. Rząd ma zamiar przyprowadzić do stanu obronnego cytadellę Namurską.

9 Grudnia.

— Donoszą z Gandawy, że wszystkie rezerwy powołane zostały do czynnej służby. Wszystkie milicye mają stanąć pod bronią 14 b. m.; oddane są im w straż twierdze, z których wyjdzie wojsko regularne. (*G.R.K.P.*)

— Brygada Jenerała Magnan otrzymała rozkaz skoncentrowania się w okolicy Mastrychtu, tak, aby w jak najkrótszym czasie, gdyby tego była potrzeba, mogła wyruszyć ku Venloo. Słychać także, że siódma dywizya, którą dowodzi Jenerał Goethals, składająca się ze czterech półków piechoty, trzech bateryj artylleryi i jednej brygady jazdy, uda się w Luxemburgskie. Dowództwo pierwszej brygady ma otrzymać Jenerał Niellon, drugiej Jenerał L'Olivier, a jazdy, Jenerał Marueffe. (*G. C.*)

Turcya.

Stambuł, 14-go Listopada.

Donoszą z Tabris, że Szach perski cofnął się z częścią swego wojska do Meszyd i, że w połowie Listopada miał przybydź do swojej stolicy. Sądzono, że wojsko przezimuje w Meszyd.

Dnia 30-go.

Flota turecka pod rozkazami Kapudana Baszy, po trzynastodniowém bezskuteczném oczekiwaniu na wiatr pomyślny przy Dardanelach, wpłynęła nareszcie dnia 18 b. m. do tutejszej przystani. Jeszcze tegoż samego dnia wieczorem, miał Ahmed Fewzy Basza, posłuchanie u Sułtana, a nazajutrz odwiedził Portę.

— Od dnia 18, w którym zaczął się miesiąc postny czyli ramazan, panuje niezwykła cisza w sprawach publicznych, zwłaszcza, gdy według nowego urządzenia, urzędnicy dopiero wieczorem do biur swoich przybywają. (*G.C.*)

Stany Zjednoczone.

New-York, 9 Listopada.

Ludność Kanady wzięła się do broni i nową z Anglią zamierza toczyć walkę. Nadeszłe wczora wiadomości opiewają, że wszyscy mieszkańcy pochodzenia francuzkiego jednocześnie i ogólnie podnieśli oręż na stronie południowej rzeki S. Wawrzyńca, pojmali straże, zdobyli Napierville, wzięli w niewolę i zagarnęli znaczne zapasy broni i ładunków. Mówią nawet, że 7 do 8,000 wichrzycieli uderzyło na zamek St-John, o kilka mil od Montreal odległy. W zamku spostrzegać się daje powszechna obawa; dowódzca przedsiębierze wszelkie środki obrony. Robert Nelson znany z przeszłorocznych wypadków, dowodzi wichrzycielami; prócz tego w tém wojsku znajdują się: Cote, Gagnon, Hotchkiss i wielu zagranicznych oficerów. Zgadzają się z sobą różnostronne doniesienia, że mają w obfitości broni i prochu. (*G.R.K.P.*)

ВИЛЬНА. Типог. А. Марциновскаго. Печатать дозволяется. Декабря 16 д. 1838 г. — Цензоръ Стат. Совѣт. и Кав. Левъ Боровскій.